

Hermed sluttede forhandlingene.

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 128 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til miljøministeren af Svend Haugaard m. fl. (Forespørgsel nr. IX. Anmeldt 19/1 77).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker. (Søfolks radio- og fjernsynsbetjening) [af Tange m. fl.].

(Lovforslag nr. L 107. Fremsat 11/11 76. Første behandling 8/12 76. Betænkning 12/1 77. Anden behandling 18/1 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Bernhard Baunsgaard (RV):

På den radikale gruppes vegne skal jeg anbefale, at man stemmer imod dette forslag om ophavsretten.

Vi har tidligere haft forslag fra fremskridtspartiet om beslaglæggelse uden erstatning af danske lønmodtageres ejendom: ATP-fonden. Vi har haft forslag om beslaglæggelse uden erstatning af tjenestemænds ejendom: tjenestemandspensionerne. Nu får vi et forslag fra fremskridtspartiet om beslaglæggelse uden erstatning af danske kunstneres ejendom: ophavsretten.

Jeg anbefaler kraftigt, at vi stemmer imod disse forslag, der er en ophævelse af Danmark som retsstat.

Poul H. Møller (KrF):

Der har under udvalgsbehandlingen af dette lovforslag vist sig at være et stort flertal, der går imod forslaget. Kristeligt folkeparti er enig med forslagsstillerne i forslagens intentioner. Vi er enige med fremskridtspartiet i, at søfolks adgang til at modtage danske tv- og radioudsendelser for længst burde have været klaret,

men da vi ved første behandling fra ministeren for kulturelle anliggender fik at vide, at spørgsmålet om ophavsret, som jo er det spørgsmål, der har sinket hele behandlingen af denne sag, nu var nær sin løsning, og da vi også mener, at man måske nok i fremskridtspartiet har taget lidt let på dette problem, vil vi af hensyn til disse ting ikke gå imod lovforslaget, men vil undlade at stemme her ved tredje behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Tange) (FP):

Jeg er ikke i tvivl om, at hr. Bernhard Baunsgaard har givet udtryk for flertallets opfattelse, nemlig at dette lovforslag er udtryk for, at der sker en konfiskation af kunstneres rettigheder. Det er imidlertid forkert, og man bør sætte sig ind i lovforslaget. Der er ikke tale om konfiskation af nogen som helst rettigheder. Det, det drejer sig om, er, at når en kunstner får noget opført i radio og fjernsyn, bestemmer loven, at så er der samtidig taget stilling til, at udsendelsen må optages på bånd og sendes ud til søfolkene, der befinder sig på skibene ude på verdenshavene, og det bør kunstneren tage hensyn til, når man bestemmer og fastsætter det vederlag, som han får for udsendelsen i fjernsynet. Meningen er altså, at der, uden at man behøver at lave aftale på aftale, i det vederlag, han får for en udsendelse i radio og fjernsyn, er indbefattet, at man må sende disse udsendelser ud til søfolkene.

Jeg synes, det er meget beklageligt, at det høje ting ikke vil være med til at hjælpe søfolkene, så de bliver i stand til at følge udsendelser, der sendes i det danske fjernsyn og i den danske radio. Det var jo sådan tidligere, at inden vi fik denne højesteretsdom, drev rederierne en udstrakt service over for deres søfolk, idet de for egen regning lod båndoptagelserne foretage, og de blev sendt ud til søfolkene. Det var en ordning, alle var tilfredse med. Jeg synes, det er urimeligt, at man ikke vil være med til, at lovforslaget vedtages, sådan at rederierne igen kan begynde at optage udsendelser og sende dem til søfolkene; navnlig vil det være helt urimeligt, at der skal lægges en bremse på disse udsendelser til søfolkene, når man tager hensyn til, at de fleste af søfolkene har hjem her i Danmark, hvor der er radio og fjernsyn, som de betaler licensen for, for at familien kan følge udsendelserne, og for at de selv kan følge udsendelserne, når de er hjemme på orlov. Det er helt urimeligt, at man ikke vil være med, også

[Tange.]

under hensyn til, at alle ved denne sags første behandling i sidste samling sagde, at der alene var tale om symbolske beløb, men skal man til, som regeringen og flertallet i denne sal mener, at have forhandlinger om, hvor meget kunstnerne skal have i de enkelte tilfælde, så bliver der ikke tale om symbolske beløb mere, så vil der gå kæmpebeløb til administration og omkostninger og forhandlinger. For mig at se er den eneste fornuftige måde at løse problemerne på at stemme ja til dette lovforslag.

Lasse Budtz (S):

Mit partis ordfører er desværre ikke i stand til at være til stede her i dag, så jeg skal blot i ganske få ord gøre opmærksom på to ting.

Det kommer ikke – for at sige det i al stilfærdighed – helt bag på os, at hr. Tange ikke har forstået udviklingen. Det har vi oplevet før, men sagen er i al sin enkelhed den, at problemet er, om jeg så må sige, i opklaringsfasen. Der er ingen, der er modstander af, at søfolk skal kunne se tv, og det burde hr. Tange faktisk vide. Man skal blot ikke tage initiativet nu, da der er opklaringsforhandlinger i gang, og man kan ikke fratage folk de rettigheder, de har, uden at forhandle med dem. Men at der er en positiv indstilling, ved alle, og det burde hr. Tange faktisk også vide.

Nathalie Lind (V):

Jeg vil blot sige, at venstre er, som jeg har sagt ved tidligere behandlinger af tilsvarende forslag, positivt over for at finde en løsning her, men jeg kan ikke acceptere den argumentation, hr. Tange nu fremlægger. Den er efter min mening aldeles forkert og forvreden. Det anføres, at det kun er et symbolsk beløb, det drejer sig om. Når det i kroner og øre er lidt, har man altså lov til at tage folks rettigheder. Var det meget, havde man måske ikke lov til det. Jeg synes, det er en meget mærkelig dobbeltholdning, fremskridtspartiets ordfører her giver udtryk for.

Det, der er spørgsmålet, er ikke: er det et stort eller et mindre beløb? Men det er et princip. Har folk nogle rettigheder, det kan være materielle ejendomsrettigheder, det kan være immaterielle rettigheder som ophavsretten, så er mit parti i hvert fald tilhænger af, at disse rettigheder ikke skal beskæres ved en lovbestem-

melse som den, fremskridtspartiet foreslår her, og så spiller det i den forbindelse ingen rolle, om det er et mindre eller et større beløb. Når vi er inde på et symbolsk beløb, er det et led i argumentationen for, at denne sag hurtigt vil blive klaret, men ophavsmændenes organisationer siger netop: dette er et princip for os. Jeg mener, at dette princip er rigtigt. At man så ved fremtidige aftaler, truffet mellem Danmarks radio og andre organisationer af ophavsmænd, kan blive enige om, at honorarerne aftales på en sådan måde, at de dækker udenselser i videre omfang, end det hidtil har været tilfældet, er noget andet, men det helt principielle er dette, at det ryster mig lidt at høre fremskridtspartiet sige, at det kun er et symbolsk beløb, og så blæser vi på alle principperne. Det kan vi i hvert fald ikke være med til.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal være meget venlig over for hr. Tange ved at gå ud fra, at han ikke har forstået sit eget forslag, og at det var baggrunden for hans bemærkninger før.

Men jeg vil gerne oplyse, hvis der skulle være medlemmer til stede, som ikke har præsent, hvad det er, der foreslås, at der foreslås en indskrænkning i den ophavsret, som kunstnerne har, konfiskation af den ret, de hidtil har haft til at forlange et vederlag for, at det, de har lavet, bruges i skibe i udenrigsfart. Dette er en konfiskation af den ret, som kunstnerne har til deres arbejde, uden erstatning. Det er en ophævelse af retsstaten.

Fuglsang (DKP):

Jeg vil bare kort på kommunisternes vegne sige, som vi har udtrykt det før, at vi ikke kan stemme for lovforslaget, som det foreligger nu, men vi erkender, at der er et problem, som det er nødvendigt at løse, og derfor vil vi stærkt henstille, at der findes en ordning, sådan at disse problemer kommer ud af verden.

Ordføreren for forslagsstillerne (Tange) (FP):

Jeg synes, det er meget beklageligt, at vi ikke engang kan blive enige her i det høje ting om, hvad vort lovforslag egentlig drejer sig om. Det drejer sig ikke om konfiskation af ophavsrettigheder, som fru Nathalie Lind og hr. Bernhard Baunsgaard har været inde på.

Det drejer sig om, at der i overenskomsterne

[Tange.]

skal stå – eller rettere sagt, det behøver ikke engang at stå i overenskomsterne, når det kommer til at stå i loven, for så bør kunstnerne vide det – at de erklærer sig indforstået med, at de udsendelser, som udsendes i fjernsynet, også udsendes til søfolkene ude på havene pr. bånd. Hvis ikke de vil acceptere det, de får i vederlag for en udsendelse i fjernsynet, som der samtidig er tilladelse til at sende til søfolkene, kan de lade være med at acceptere, og så kan de lade være med at få udsendelsen ud; så har vi ikke krænket deres rettigheder. Men ønsker de at acceptere en aftale med Danmarks radio om at få en udsendelse i fjernsynet, så er der efter det fremsatte lovforslag heri inkluderet, at det må sendes til søfolkene, og der kan i så fald ikke være tale om konfiskation.

Fru Nathalie Lind var meget inde på konfiskation osv. af ejendomsrettigheder. Det er der overhovedet ikke tale om i dette tilfælde, men jeg synes nu nok, at det høje ting tidligere har været inde på noget, der nærmer sig konfiskation, når det drejer sig om ejendomsrettigheder; vi kan bare tænke på kapitalvindingskatten.

Formanden:

Nu er det dette lovforslag, det drejer sig om.

Tange (FP):

Det er dette lovforslag, det drejer sig om, det er rigtigt, hr. formand, men jeg vil godt lige henvise til betænkning nr. 760, der er afgivet i 1975, og hvor der på pag. 14 står:

Disse overenskomster indeholder . . . « – det er altså overenskomsterne med dem, der har ophavsrettighederne i radio og tv –:

»Disse overenskomster indeholder normalt kun bestemmelser, der fastsætter vilkårene, herunder vederlaget for Danmarks radios adgang til at udsende – og genudsende – det beskyttede programstof.

Kun i meget begrænset omfang er der i overenskomsterne optaget bestemmelser om retten til optagelser og endnu sjældnere om adgangen til at sprede de optagne programmer på anden måde end gennem radio- og fjernsynsudsendelser.

Den gældende lovgivning sammenholdt med de indgåede overenskomster åbner således ikke mulighed for iværksættelsen af en systematisk tilrettelagt videogramtjeneste.«

Det, vi vil have ind i loven nu, er netop, at

når man har lavet sådan en aftale mellem en kunstner og radio og fjernsyn, så er der tilladelse til at sende udsendelsen til søfolk. Vil kunstnerne ikke acceptere det vederlag, de får for udsendelsen i radio og fjernsyn, som omfatter udsendelse til søfolk, kan de lade være med at acceptere; så kommer udsendelsen ikke i fjernsyn, og så kommer den heller ikke ud til søfolkene.

Der er ikke tale om konfiskation af nogen som helst rettigheder i dette lovforslag, det er en stor misforståelse, men jeg ved godt, den gør sig gældende i hele det høje ting. Det er meget beklageligt, at vi nu om lidt formentlig ser lovforslaget forkastet, fordi man ikke har forstået, hvad dette lovforslag drejer sig om.

Den fg. kulturminister, undervisningsministeren

(*Ritt Bjerregaard*):

Som fungerende kulturminister skal jeg ikke unødigt forlænge denne debat, men nøjese med at henvise til, hvad kulturministeren sagde allerede under første behandling om det, der er substansen i det lovforslag, vi behandler, nemlig at der i den forløbne tid har været ført forhandlinger med handelsministeriets medvirken mellem Danmarks radio og ophavsmandsorganisationerne. Der foreligger nu et udkast til en overenskomst, der mangler kun nogle afsluttende drøftelser, og det burde være understregning nok af, at regeringen selvfølgelig ønsker at få afklaret disse problemer, men ikke på den måde, som det her er foreslået af fremskridtspartiet.

Formanden:

Hr. Tange for en kort bemærkning, og så bliver der ikke flere korte bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Tange) (FP):

Nu har man i over 3 år forhandlet om, at søfolkene skulle have mulighed for at se fjernsynsudsendelser. Der har været nedsat kommissioner, man har snakket og gjort ved, men uden at det har hjulpet, og uden at det er blevet til noget. Bliver dette lovforslag vedtaget, kan søfolkene om 14 dage se fjernsyn på bånd udsendt af rederierne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

forkastedes med 109 stemmer mod 23; 13 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om handel med gødning og grundforbedringsmidler m. m.

(Lovforslag nr. L 58. Fremsat 13/10 76. Første behandling 5/11 76. Betænkning 15/12 76. Anden behandling 19/1 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 147 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Indførelse af regler om varsling m. v. i forbindelse med foretagelse af afskedigelser af større omfang).

(Lovforslag nr. L 21. Fremsat 6/10 76. Første behandling 13/10 76. Betænkning 17/12 76. Anden behandling 19/1 77. Tillægsbetænkning 19/1 77).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslag nr. 1 og 2 *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Glensgård (FP):

Vi skal nu tage stilling til et lovforslag, som er en EF-følgelovgivning, en udvidet EF-følgelovgivning. Der er et socialdemokratisk-ven-

stre-forlig om dette forslag. Det er meget deprimerende, at partiet venstre, Danmarks liberale parti, i den grad misligholder enhver aftale, som det måtte indgå med sine erhvervsfolk. Denne lovgivning er en opstramning af det EF-direktiv, som vi kunne have nøjedes med at vedtage. Alligevel har vi altså set dette forlig mellem socialdemokratiet og venstre om en sådan opstramning.

Fremskridtspartiet er selvfølgelig klar til at acceptere det nøgne EF-direktiv omformet til dansk lovgivning. Da dette ikke kan gå igennem tinget, må vi på denne baggrund sige nej til dette udvidede EF-direktivlovforslag.

Det er meget kedeligt, at vi er sat i denne situation. Det kunne have været undgået, idet der var et politisk flertal uden om socialdemokratiet for dette lovforslag, men det lykkedes for en dygtig udvalgsformand, i hvert tilfælde med hensyn til forlig, at få indgået dette forlig med venstre. Det er meget beklageligt, at det er sket, men det må vi jo tage til efterretning, og så må vi se, om venstre stadig væk kan gå ud til erhvervslivet i almindelighed og sige, at de varetager dansk erhvervslivs interesser.

Johan Philipsen (V):

Jeg kommer nødig ekstraordinært på folketingets talerstol, men jeg kan ikke lade passere, at fremskridtspartiets ordfører siger, at venstre misligholder en aftale med erhvervslivet. Det, der om et øjeblik stemmes om, er aftalt inden for nogle rammer med arbejdsmarkedets parter under de forhandlinger, der dengang fandt sted, videreført af en socialdemokratisk arbejdsminister, aftalt de ni lande imellem, og det er ganske i overensstemmelse med ganske normal praksis i dette land. Det er ikke rigtigt, når hr. Glensgård siger, at venstre misligholder noget som helst i denne sag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 116 stemmer mod 23; 9 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om æn-